

Po slovanskih sledih na Madžarskem

Osmo romanje naročnikov Družine nas je letos popeljalo na Madžarsko

Zdaj že tradicionalno (osmo) romanje nas je v petek in soboto, 20. in 21. marca, popeljalo na Madžarsko. Na pot smo se odpravili s tremi avtobusi, 70 izžrebanih naročnikov Družine, ki so se jim pridružili še drugi prijavljeni, skupaj 150. Na vsakem avtobusu smo bili poleg vodnika tudi sodelavci Družine, ki smo se v dneh druženja posvetili bralcem in naročnikom. Duhovni vodje na Božji poti (romanju) so bili duhovniki: škof Peter Štumpf, Bogdan Dolenc, Jože Plut in Igor Luzar, na romanju pa so bili tudi msgr. Franc Režonja, Jernej Marenk in stalni diakon Tihomir Busija.

Tradicionalno romanje

Na Madžarskem smo spoznavali njen jugovzhodni del. Iz Ljubljane smo se mimo Maribora in Murske Sobotice odpeljali na Madžarsko, v Zalavár ob Blatnem jezeru, kjer smo si ogledali arheološke ostaline Blatenskega kostela, nekdanjega pomembnega središča panonskih Slovencev. Ogledali smo si dva spomenika sv. Cirilu in Metodu ter ostanke cerkve sv. Ruperta (posvečene leta 853), kjer počiva mučenec sv. Hadrijan. Sprehodili smo se tudi do ruševin benediktinskega samostana, ki ga je dal okrog leta 1000 postaviti kralj sv. Štefan,

zgodovinski park nam je ponudil lep vpogled v zgodnje pokristjanjevanje panonskih Slovencev.

Spomeniški Szeged

Vožnjo smo nadaljevali v več kot tristo kilometrov oddaljeni Szeged (slov. Segedin), ki leži skoraj na tromeji z Romunijo in Srbijo, okoliško območje pa je znano kot največji pridelovalec paprike. Szeged, po katerem je dobil ime segedin golaž, je lepo urejeno mesto, tretje po velikosti na Madžarskem. Preseneča z lepo arhitekturo (veliko je secesijskih stavb) in z zelo veliko spomenikov, posvečenih pomembnim Madžarom.

Z lokalno vodnico smo si ogledali mestno središče in se sprehodili ob reki Tisi, ki je leta 1879 katastrofalno uničila mesto.



SKUPINSKA FOTOGRAFIJA NA ROMANJU BRALCEV DRUŽINE NA MADŽARSKO V STOLNICI V PECSU/KARLOSMODIŠ

Prvo mašo našega romanja smo imeli v mogočni stolnici Marije, kraljice Madžarske. Svetišče, ki je po velikosti četrto na Madžarskem, je sad zaobljube meščanov Materi Božji po veliki poplavi.

Staro mesto Pécs

Drugi dan smo se odpeljali do mesta Peč (Pécs), ki je zelo staro in lepo mesto. Tu so živeli že Kelti, Rimljani, Madžari, Turki in mestu zapustili raznovrstno dediščino. Obiskali smo veliko starodavno stolnico sv. Petra in Pavla s štirimi zvoniki (graditi so jo začeli v 11. stol.) in številnimi umetninami. Tu smo imeli drugo romarsko mašo, obe, v Szegedu in Pécsu, je daroval škof Peter Štumpf ob somaševanju šestih slovenskih duhovnikov. V stolnih cerkvah, posvečenih Mariji, kraljici Madžarske v Segedinu ter sv. Petru in Pavlu v Pečuhu, smo se priporočili njihovem varstvu in priprošnji ter se duhovno pripravili na praznovanje velike noči Gospodovega vstajenja.

Krepitev narodne zavesti in ponosa

Romarje, nekateri so bili z nami že drugič, smo povprašali po vtisih. »To je bilo romanje ljudi, ki so naši ožji sodelavci na župnijah, globoko verni in kot takšni predani Cerkvi. Med njimi sem doživel veliko pozornosti, gostoljubja, posamezniki so pristopili, če je potrebna kakšna pomoč,« je podelil škof Peter Štumpf. In nadaljeval:



»Romanje pomeni pozornost, nekaj odrekanja sebi, da bi bili bližje Gospodu in drug drugemu. Na

romanju si okrepimo duha zdaj, ko smo neposredno pred veliko nočjo.

Oba dneva, najprej v Szegedu prvi dan, drugi v Peču, sta dosegla namen, da smo ob madžarski kulturi in častitljivi zgodovini doživeli tudi več lastne samozavesti v odnosu do našega naroda, ko vidimo, kako Madžari



V BLATENSKEM KOSTELU SMO PRISLUHNNILI RAZLAGI OB SPOMENIKU SV. CIRILU IN METODU./IVO ŽAJDELA

skrbijo za to, da ohranjajo svoje dedne časti. Tako še bolj skrbimo za to, kar so nam podarili naši starši: vero, slovensko kulturo in jezik. Bog daj, da bi takšnih romanj bilo še nekaj, ker mislim, da so danes romanja tudi za nas škofo prijeten trenutek, ko lahko tudi nagovorimo ljudi, ki jih ni malo, v tem primeru 150, da lahko hodijo po poti upanja.«

Blagoslovljeni dnevi

Mateja Gartner, župnija Škofja Loka: »Teta je



bila izžrebana kot naročnica Družine, že veliko let je naročena. Ker zaradi starosti in bolezni ni mogla iti, mi je ponudila to romanje in sem ji res izredno hvaležna za to možnost. Vsako romanje je duhovna prenova, iz katere lahko veliko odneseš, če hočeš. Seveda romanje ni izlet. Imamo dovolj časa, da lahko premišljuješ, opazuješ ljudi okrog sebe, kako tudi oni sprejemajo romanje. Je čas, ki ga res lahko posvetiš sebi in svoji duhovnosti.

Na tem romanju imam zelo lepe občutke. Na avtobusu se

»*Romanje ni le potovanje v drug kraj, temveč tudi pot srca, priložnost za osebno rast.*

zelo lepo razumemo. Več ljudi pove, kako se umirijo. Tudi sama čutim, da so to ure zame, sploh v tem postnem času, ko se pripravljamo na veliko noč, mi to zelo veliko pomeni. Skratka, to so blagoslovljeni dnevi in sem hvaležna za to priložnost.«

Frančiška Močnik, župnija Stranje: »Bila sem izžrebana



med naročniki Družine. Ne bi si upala iti sama. Potem pa je prišla hčerka in mi ponudila, da gre z menoj. Nato je sama plačala, da sva skupaj. Družinino romanje je pravo romanje, tako kot mora biti. Imamo kakšne druge skupinske izlete, ampak to je čisto drugače. Vse, kar sem doživela, mi je bilo zelo všeč, od lepih cerkva in umetnin v njih do duhovne izkušnje in organizacije.«

»Bila sem izžrebana, tako da je to zame tudi nagradno romanje, tega sem seveda vesela,« je podelila tudi Marička Zavrl iz župnije Sv. Helena - Dolsko.



»Štirideset let sem naročena na Družino in sem vesela, da so enkrat izžrebali tudi mene. Tudi



MED MAŠO V VOTIVNI STOLNICI MARIJE, KRALJICE MADŽARSKE V SZEGETU/IVO ŽAJDELA

starši so bili naročeni nanjo, torej vseh mojih 25 let pred tem. Romanje dojemam tako: vzameš si dan, dva, da se odklopiš od vsakdanjih obveznosti, kjer je tempo naporen. Je pa to tudi priprava na veliko noč, na Gospodovo vstajenje, saj smo v visokem postu. Na romanju smo lahko videli in doživeli obe mogočni stolnici, v Szegedu in Pecu. Kar strmiš, kaj so bili včasih sposobni narediti, ko ni bilo takšnih možnosti, kot so na voljo danes, pa so vseeno naredili tako mogočne stvari. Na romanje sem šla sama, srečala sem Matejo iz Škofje Loke, človeka pač začutiš.»

Priložnost za druženje in umiritev

Klari Vulić iz župnije Šempas - Osek je priložnost za romanje ponudil župnik, saj je bil izžreban in je njej ter še dvema prijateljicama ponudil karte. »Z navdušenjem sem sprejela in se po dolgem tednu študija odpravila na oddih. Romanje mi



»
*Na tej poti izročiš
svoje misli,
skrbi in prošnje
Gospodu.*

pomeni priložnost za umiritev, druženje in duhovno poglobitev. Hkrati mi pomeni tudi odmik od vsakdanjega tempa ter možnost druženja in sklepanja novih vezi. Pomemben mi je tudi občutek skupnosti, saj se med romanjem ustvari posebno vzdušje povezanosti in medsebojne podpore.

Romanje na Madžarsko mi bo zagotovo ostalo v prelepem spominu. Bilo mi je zelo lepo, saj smo se kot družba zelo zabavali, hkrati se je med nami čutila posebna povezanost z Bogom. Najbolj mi bo ostala v spominu večerna maša v mogočni cerkvi v Szegedu in prepevanje pesmi na avtobusu. Romanje je bilo dobro organizirano, saj smo imeli dovolj časa za skupne dejavnosti ter ogled znamenitosti, kot tudi za umiritev in osebni razmislek. Z veseljem bi se ponovno udeležila podobnega romanja.»

Nekoliko nepričakovano se je romanja udeležil tudi **Vid Prohart iz župnije Vuženica**.



»Moja oma je bila ena izmed izžrebanih, vendar se romanja sama ni mogla udeležiti, zato je

svojo nagrado velikodušno odstopila meni. To sem sprejel kot lepo priložnost, kot posebno povabilo, da se podam na to pot. Romanje mi pomeni nekaj več kot le potovanje. Je pot, ki jo človek prehodi ali prevozi z določenim namenom. Na tej poti izročiš svoje misli, skrbi in prošnje Gospodu. Tudi tokrat sem na romanje odšel z osebni-mi nameni, pa tudi z nameni za tri bližnje osebe. Posebno mesto pa v svojih molitvah vedno namenim tudi mladim iz naše animatorske skupine. Za mano je že kar nekaj romanj - tako peš kot z avtobusom, v družbi prijateljev ali tudi sam. Tokrat sem se na romanje odpravil brez poznanstev, kar je bila zanimiva izkušnja. Prav to me je še posebej nagovorilo, saj sem bil deležen velike prijaznosti in odprtosti drugih romarjev z vseh koncev Slovenije. Spletla so se nova poznanstva, pogovori so bili iskreni in bogati, skupne molitve pa so ustvarile občutek povezanosti.«

Srečanje dobrih prijateljev

Med izžrebanimi je bil tudi **msgr. Franc Režonja, župnik na Razkrižju**: »Za romanje na



Madžarsko sem bil izžreban in sem se ga z veseljem udeležil. Med romarji sem se lepo počutil. Čeprav jih

prej osebno nisem poznal, sem z njimi navezal dobre stike. Prijazen nasmeh in iskrena beseda sta nas povezali. Ves čas romanja sem čutil to prijateljsko vzdušje. Bili smo kot velika družina. Romanje sem doživel kot srečanje dobrih prijateljev. Najbolj se me je dotaknilo srečanje z Gospodom pri maši in prisrčna povezanost med romarji. Sodelavcem Družine želim obilo Božjega blagoslova, modrosti in moči za poslanstvo v življenju Cerkve na Slovenskem.«

Kot dolgoletna naročnika Družine sta se tradicionalnega romanja Truda prvič udeleži-

la Helena in Franc Štefanič, župnija Kočevje:



naju je pot slovan-
skih apostolov.

Počastila sva ju že
leta 2013, ob 1150.
obletnici njenega
prihoda na Mora-

vsko, ko sva iz Prekmurja s ko-
lesom poromala čez Madžarsko
in Slovaško v Velehrad na Češko
na grob sv. Metoda. «Helena je
za Madžarsko navdušil še osebni
razlog. Po očetu, ki je govoril in
obiskoval madžarsko šolo, ima
tudi nekaj madžarske krvi, zato
jo zanima njihova zgodovina,
kultura in čudovite cerkve. Na
Franca pa sta največji vtis nare-
dili krasni akustični stolnici v
Szegeđu in Pečuhu. »Na odlično
organiziranem romanju sem
pogrešal zgolj segedin golaž.»

Trenutki, ki te napolnijo

Marinka Mohar, župnija

Javor: »Romanje na Madžarsko



nama je ostalo v zelo
lepem spominu.

Poleg prijetnega
druženja in skrb-
no pripravljenega
programa naju je

posebej nagovorilo močno du-
hovno vzdušje, ki je spremljalo
celotno pot. Popotovanje skozi

čas svetih bratov Ci-
rila in Metoda je bilo
izjemno zanimivo in
lepo predstavljeno,
še posebej ob obisku
kraja Zalavár, kjer sta
nekaj časa delovala.
Njuno poslanstvo
je bilo za slovanske



PRI OSTANKIH CERKVE SV. RUPERTA V ZALAVARJU/IVO ŽAJDELA



*Romanja so zato, da
ljudje lahko hodijo
po poti upanja.*

narode izjemnega pomena, saj
sta širila krščansko vero med
Slovani, omogočila bogoslužje v
slovanskem jeziku, sveti Ciril pa
je oblikoval tudi prvo slovansko
pisavo.

Posebna čast je bila, da sva
se romanja udeležila skupaj
s koprskim škofom msgr. dr.
Petrom Štumpfom, katerega
besede so naju pri bogoslužjih
v veličastnih stolnicah globoko
nagovorile. Obisk svetih krajev,
skupna molitev in bogoslužja
so nama omogočili, da sva se
umirila, poglobila vase ter se še
tesneje povezala z Bogom. Takšni
trenutki človeka napolnijo z
notranjim mirom, hvaležnostjo
in novo duhovno močjo za vsak-
danje življenje. Romanje ni le po-
tovanje v drug kraj, temveč tudi
pot srca, priložnost za osebno
rast, utrditev vere ter zaupanje,
da nas Bog vodi po pravih poteh.
Prav zato nama bo to romanje
ostalo kot dragocena izkušnja, ki
naju je duhovno obogatila, pove-
zala med seboj in nama napolni-
la srce s tihim mirom.»

IVO ŽAJDELA

ivo.zajdela@druzina.si



PREDSTAVITEV V NEKDANJI TURŠKI MOŠEJI V PECSU/IVO ŽAJDELA